

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1951-1952.

VERGADERING VAN 5 FEBRUARI 1952.

Verslag van de Commissie van Justitie belast met het onderzoek van het wetsontwerp tot vermeerdering van het personeel van de rechtkamer van eerste aanleg te Gent.

Aanwezig : de hh. KLUYSKENS, Voorzitter; CAMBIER, CHOT, Mevr. CISELET, de hh. CLYNMANS, DERBAIX, HANQUET, LAGAE, NIHOUL, VAN HEMELRIJCK, VERMEYLEN en CUSTERS.
Verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het wetsontwerp strekkend tot vermeerdering van het personeel van de rechtkamer van eerste aanleg te Gent werd ter zitting van 28 Juni 1951 door de Kamer der Volksvertegenwoordigers zonder discussie goed-gekeurd.

In de schoot uwer Commissie zijn er stemmen opgegaan om de opportunité van de voorgestelde maatregel te betwisten, meer bepaaldelijk op grond van de statistische gegevens die ter voorlichting van de Commissie werden overgelegd.

Een eerste statistiek heeft betrekking op het aantal ingelegeide en afgehandelde zaken gedurende de jaren 1945 tot en met 1950, zowel op burgerlijk als op strafrechtelijk gebied.

Ziehier deze tabel :

Jaar	Ingeleide zaken	Gevelde vonnissen
1945	4.123	4.125
1946	6.395	6.552
1947	7.759	6.696
1948	9.821	9.530
1949	10.020	9.709
1950	8.207	8.175

Ten aanzien van de ingelegeide zaken, vertonen de cijfers van deze statistiek een stijgende kurve tot

Zie :

Gedrukte Stukken van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :
552 (Zitting 1950-1951) : Wetsontwerp.

578 (Zitting 1950-1951) : Verslag.

Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :
26 Juni 1951.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1951-1952.

SEANCE DU 5 FEVRIER 1952.

Rapport de la Commission de la Justice chargée d'examiner le projet de loi augmentant le personnel du tribunal de première instance de Gand.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi tendant à augmenter le personnel du tribunal de première instance de Gand a été approuvé sans discussion par la Chambre des Représentants en séance du 28 juin 1951.

Au sein de votre Commission des voix se sont élevées pour contester l'opportunité de la mesure proposée et en se basant spécialement sur les statistiques soumises à la Commission.

Une première statistique concerne le nombre d'affaires introduites et terminées pendant les années 1945 à 1950, tant en matière civile que répressive.

Voici ce tableau :

Année	Affaires introduites	Jugements rendus
1945	4.123	4.125
1946	6.395	6.552
1947	7.759	6.696
1948	9.821	9.530
1949	10.020	9.709
1950	8.207	8.175

En ce qui concerne les affaires introduites, les chiffres de la statistique présentent une courbe ascen-

Voir :

Documents de la Chambre des Représentants :

552 (Session 1950-1951) : Projet de loi.

578 (Session 1950-1951) : Rapport.

Annales de la Chambre des Représentants :

28 juin 1951.

1949, waarna er een zekere daling intreedt, die schijnt te wijzen op een nivellering van de huidige toestand tot op de hoogte van de cijfers van 1947.

Een gelijkaardig verschijnsel van nivellering doet zich voor wat betreft het cijfer van de geveld vonnissen, wanneer men bij de beoordeling van deze cijfers rekening houdt met de ingelopen achterstand tijdens de vorige jaren ontstaan.

Indien de Gentse magistratuur van eerste aanleg de zeer gevoelige aangroei van werk tijdens de jaren 1948 en 1949 is te boven gekomen zonder vermeerdering van de kaders van haar personeel, dan is dit, volgens de inlichtingen aan de Commissie verstrekt, mogelijk geweest ten koste van een intense en volgehouden inspanning van de betrokken magistraten.

Tevens ook door het systematisch beperken van de tijd beschikbaar gesteld voor de uiteenzetting der behandelde zaken in pleidooi, welke werkwijze echter door de Commissie zeker niet als principieel wenselijk beschouwd wordt.

Voornoemde inlichtingen schijnen bevestigd te worden door de gegevens van een tweede statistische tabel, welke gevoegd werd bij het wetsontwerp betreffende het personeel der rechtbanken (Kamer 1949-1950, nr. 307).

Deze tabel geeft vergelijkingspunten aan tussen de personeelsterkte van bepaalde rechtbanken van ons land en de activiteit dier rechtbanken in de loop van het jaar 1948.

Hier volgt de tabel :

Rechtbank	Aantal zetelende magistraten	Aantal vonnissen
Brussel	65	15.371
Charleroi	39	7.014
Bergen	20	5.131
Luik	34	9.450
Gent	21	9.279

Wanneer men de respectieve cijfers vergelijkt voor de rechtbanken van eerste aanleg van Charleroi, Luik en Gent, dan constateert men dat de activiteit van deze drie rechtbanken, wat betreft het aantal geveld vonnissen op burgerlijk en strafrechtelijk gebied, zoniet gelijk is dan toch niet zo sterk onder elkaar verschilt.

Anderzijds blijkt uit deze vergelijking dat de rechtbank met het laagst aantal geveld vonnissen over het hoogst aantal magistraten beschikt, terwijl omgekeerd de rechtbank met het laagst aantal magistraten ongeveer een gelijk aantal vonnissen heeft geveld als een andere rechtbank, die over een veel talrijker personeel beschikt.

Het schijnt niet betwistbaar dat er in de besproken statistiek een typische ongelijkheid tussen personeelsterkte en rendement waar te nemen valt.

Een lid laat opmerken dat men deze statistische gegevens niet *in abstracto* mag beschouwen, daar zij

dante jusqu'en 1949, pour diminuer dans la suite; cette diminution semble indiquer une stabilisation de la situation actuelle au niveau des chiffres de 1947.

Un phénomène analogue de nivellation existe en ce qui concerne les jugements rendus lorsque, en interprétant ces chiffres, il est tenu compte de l'arriéré rattrapé au cours des années antérieures.

Si la magistrature gantoise de première instance a pu surmonter, sans augmentation des effectifs de son personnel, l'accroissement très sensible du travail, survenu pendant les années 1948 et 1949, c'est, suivant les renseignements fournis à la Commission, grâce à l'effort intensif et soutenu des magistrats intéressés.

C'est aussi par une méthode que la Commission ne peut pas considérer comme souhaitable en principe et qui consiste en une réduction systématique du temps réservé à l'exposé des affaires traitées en plaidoirie.

Les renseignements précités semblent être confirmés par les données d'un second tableau statistique, qui a été annexé au projet de loi relatif au personnel des tribunaux (Chambre 1949-1950, n° 307).

Ce tableau fournit des points de comparaison entre les effectifs en personnel de certains tribunaux de notre pays et l'activité de ces tribunaux au cours de l'année 1948.

Voici ce tableau :

Tribunal	Nombre de magistrats assis	Nombre de jugements
Bruxelles	65	15.371
Charleroi	39	7.014
Mons	20	5.131
Liège	34	9.450
Gand	21	9.279

Si l'on compare les chiffres respectifs pour les tribunaux de première instance de Charleroi, Liège et Gand, on constate qu'en ce qui concerne le nombre de jugements prononcés en matière civile et pénale, leur activité, quoique inégale, ne diffère pas sensiblement.

Par ailleurs, il ressort de cette comparaison que le tribunal qui totalise le plus petit nombre de jugements rendus, dispose du plus grand nombre de magistrats, alors qu'envers le tribunal comptant le plus petit nombre de magistrats a prononcé à peu près autant de jugements qu'un autre tribunal disposant d'un personnel beaucoup plus nombreux.

Il semble incontestable que la statistique communiquée fait apparaître une inégalité typique entre les effectifs du personnel et le rendement.

Un membre fait observer que l'on ne peut considérer ces éléments statistiques *in abstracto*, parce qu'ils

niet noodzakelijkerwijze het bewijs leveren van het feit dat de bezetting van de rechtbank van eerste aanleg te Gent te zwak zijn zou; men zou er met evenveel recht kunnen uit afleiden dat er een teveel aan magistraten in bepaalde andere rechtbanken voorhanden is.

In dit verband werd er gewezen op het ter studie genomen voorontwerp van wet op de gerechtelijke organisatie, dat een algemene herziening van de kaders van de magistratuur beoogt; bij de toekomstige discussie van dit ontwerp zal het vraagstuk van de ongelijkheid op een of andere wijze moeten een oplossing verkrijgen.

Het zou er thans volgens het achtbaar lid op aan komen het bewijs te leveren dat het huidig kader van de magistratuur van eerste aanleg te Gent overlast zijn zou, bij zoverre dat de gezonde rechtsbedeling eronder zou lijden.

Dit bewijs zou vooral geleverd moeten worden voor de zetelende magistratuur daar het voldoende bekend is dat de magistraten van het parket haast overall overlast zijn met allerhande soort administratief werk, dat de zetelende magistratuur niet kent.

Een vluchtig onderzoek van de bedrijvigheid van elk der zetelende magistraten brengt het achtbaar lid tot de conclusie dat elk magistraat gemiddeld niet meer dan drie voormiddagen per week zetelt en een tiental vonnissen moet opmaken, hetgeen hem niet als overdreven voorkomt.

Om zijn zienswijze te concretiseren, diende het achtbaar lid een amendement in er toe strekkend de huidige getalsterkte van de zetelende magistratuur van eerste aanleg te Gent te handhaven, doch de voorgestelde vermeerdering te aanvaarden voor de magistraten van het parket.

Uwe Commissie heeft dit amendement afgewezen met 8 stemmen tegen 2.

De door de Kamer overgemaakte tekst en dit verslag werden goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

De Verslaggever,
J. CUSTERS.

De Voorzitter,
A. KLUYSKENS.

ne prouvent pas nécessairement que les effectifs du tribunal de première instance de Gand seraient trop faibles; il paraît tout aussi justifié d'en déduire qu'il y a des magistrats en excédent dans certains autres tribunaux.

A cet égard il a été fait allusion à l'avant-projet de loi sur l'organisation judiciaire, qui est à l'étude et qui tend à une revision générale des cadres de la magistrature; lors de la future discussion de ce projet, le problème de l'inégalité devra nécessairement être résolu.

Selon l'honorable membre il s'agirait à l'heure présente de prouver que le cadre actuel de la magistrature de première instance de Gand serait surchargé de travail, au point que la saine administration de la justice en souffrirait.

Cette preuve devrait surtout être donnée en ce qui concerne la magistrature assise, car il est suffisamment connu que les magistrats du parquet sont presque partout surchargés de toutes sortes de travaux administratifs que la magistrature assise ignore.

Un rapide examen de l'activité de chacun des magistrats assis amène l'honorable membre à conclure que chaque magistrat ne siège pas en moyenne plus de trois matinées par semaine et qu'il doit rédiger une dizaine de jugements, ce qui ne lui paraît pas excessif.

Afin de concrétiser son point de vue, l'honorable membre a présenté un amendement tendant à maintenir l'effectif actuel de la magistrature assise de première instance de Gand, mais à admettre l'augmentation proposée pour les magistrats du parquet.

Votre Commission a rejeté cet amendement par 8 voix contre 2.

Le texte transmis par la Chambre et le présent rapport ont été approuvés à l'unanimité.

Le Rapporteur,
J. CUSTERS.

Le Président,
A. KLUYSKENS.